

hodobých vyhlídek žáků. Atraktivní alternativy ve středním vzdělávání mohou dát těmto žákům příležitost i nadále zůstat ve vzdělávání a mohou pomoci snížit počet předčasných odchodů ze škol. Některé země OECD vyvinuly snahu zvýšit míru dokončení úplného středního vzdělání a diversifikovaly typy programů a kvalifikací (Lamb, 2008). Dále uvádíme možnosti, které již byly přijaty celou řadou zemí.

- Maturitní vysvědčení ze středních škol získané na základě úspěšného ukončení předepsaného počtu základních a běžných předmětů a řady volitelných předmětů
- Rozdílné požadavky na kvalifikace.
- Nabídka alternativních oborů pro absolvování střední školy, jako jsou opravné programy pro neúspěšné žáky nebo studium v alternativních podmínkách a studijní příležitosti nabízené středisky pro vzdělávání dospělých.
- Nabídka smluv na praktické vzdělávání, jako jsou učební obory, a alternativní směry, které zahrnují kombinaci práce, praktické výuky a studia (Lamb, 2008).

Často nejefektivnějším způsobem, jak zapojit mladé lidi, kteří předčasně odešli ze školy, je nabídka odborných programů založených na praktických činnostech. Poznatky vyplývající z učebních oborů například potvrzují, že tyto obory mohou vést k dobrému zaměstnání a výhodným mzdovým podmínkám pro ty, kteří předčasně opustili školy a kteří se následně rozhodli zapojit se do tohoto typu studia. Takové alternativy jsou důležité a pomáhají reintegraci mladých lidí do vzdělávacího systému a zároveň jim poskytují dovednosti nutné pro konkrétní povolání, motivují je a přinášejí zkušenosti, které jsou nepostradatelné pro snadnější přechod ze školy do pracovní činnosti (OECD, 2010e). Touto cestou lze rovněž zabezpečit vyučeným žákům hladší přechod mezi školou a zaměstnáním (Bäckman *a kol.*, 2011) a dosáhnout závazku ze strany zaměstnavatelů, což povede ke kvalifikacím, které jsou oceňovány na trhu práce. Nicméně aby byly učňovské obory efektivní, musí si vytvořit pevné vazby na trh práce.¹⁸

Některé země (Rakousko, Nový Zéland a Velká Británie) už zavedly koncepci záruky vzdělávání a praktické výuky až do věku 18 let (OECD, 2010e). Jiné země se snaží zaručit alespoň základní úroveň vzdělávání (Austrálie a Nizozemí). Dopad těchto opatření na míru dokončení úplného středního vzdělání ještě není zcela znám. Rumberger a Lim (2008) se domnívají, že tento přístup žádný vliv nemá, zatímco Bradshaw, O'Brennan a McNeely (2008) poukazují na skutečnost, že několik států USA zvýšilo věk povinné školní docházky na 16, 17 a dokonce i 18 let, ale stále je jen málo důkazů o dopadech takovéto politiky.¹⁹ Zvýšením věku pro odchod z povinné školní docházky samo o sobě není schopno zabránit předčasným odchodům ze škol. Takové opatření musí být doprovázeno pobídkami pro žáky, aby ve škole zůstali a rozvíjeli základní dovednosti, které jsou nutné pro jejich další vzdělávání nebo pro pracovní činnost.

Nedávné iniciativy v některých zemích OECD (Velká Británie, Nizozemí a Kanada) se zaměřily na zlepšení akademických dovedností těch, kdo předčasně opouštějí školu, nejen zvýšením minimálního věku pro odchod z povinného vzdělávání, ale především zavedením flexibilních opatření k diverzifikaci akademických vzdělávacích směrů, což umožní uspět každému (Tabulka 2.5).